VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Dinsdag 29 september 2020 om 14u00

Videoconferentie

Voorzitter : Mevrouw **CARLA DEJONGHE**

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot het gebrek aan ondersteuning voor mensen met een beperking

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over het suïcidepreventiebeleid

- Vraag om uitleg van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de initiatieven inzake het terugdringen van intrafamiliaal/huiselijk geweld

- Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de ondersteuning van thuiswonende senioren

- Vraag om uitleg van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, met betrekking tot voedselarmoede in Brussel

Samenstelling van de commissie

Vaste leden
De heer Juan Benjumea Moreno
De heer Arnaud Verstraete
Mevrouw Cieltje Van Achter
Mevrouw Carla Dejonghe
Mevrouw Els Rochette

Plaatsvervangers
Mevrouw Lotte Stoops
Mevrouw Soetkin Hoessen
De heer Gilles Verstraeten
De heer Guy Vanhengel
Mevrouw Hilde Sabbe

Datum van indiening: 8 september 2020

Interpellatie van de heer Jan Busselen tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Het gebrek aan ondersteuning voor mensen met een beperking

---

Geachte Collegelid,

Op 28 augustus konden we lezen in Bruzz dat 153 mensen met een beperking op de wachtlijst staan voor een persoonsvolgend budget in Brussel. Sommigen wachten al sinds 2001 op ondersteuning. Vervolgens lezen we de ontluisterende verhalen van Imad en Latifa.

We vernemen dat de aanvraag voor een dergelijk budget al gemakkelijk twee jaar in beslag neemt maar dat dan de kous niet af is. Pas dan komt men terecht in een prioriteitengroep één, twee of drie. Wat in Brussel betekent dat men al gauw drie, vier of zelfs negentien jaar wacht. "De laatste groep is de grootste: de eerstvolgende in de wachtrij die het budget waarop hij al jaren recht heeft effectief in ontvangst zal kunnen nemen, wacht al sinds 2001."

Zo gaat Vlaanderen om met mensen met een beperking. Zo belangrijk is de zorg voor de zwaksten. Want ook daar staan namelijk 16.000 mensen op de wachtlijst.
Opvallend is echter dat mensen met een beperking in Brussel In verhouding met Vlaanderen ongeveer vier keer minder kans hebben op een persoonsvolgend budget van het VAPH. In Brussel hebben 330 personen met een handicap een persoonsvolgend budget van het VAPH ontvangen en in Vlaanderen zijn er dat 25.694 personen.
Mochten er minder mensen met een beperking in Brussel zijn, dan had dit laag cijfer van aanvragen nog verklaard kunnen worden. Maar volgens Sjoert Holtackers van het Brussels Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg zijn er in Brussel in verhouding net meer personen die een ernstige beperking door een aandoening rapporteren dan in Vlaanderen.
Hij geeft volgende elementen mee die aangeven waarom de huidige aanvraagprocedure niet werkt. "Hoe hoger opgeleid en hoe economisch weerbaarder je omgeving, hoe beter gewapend je als persoon met een beperking bent om die ingewikkelde procedures vol te houden en te doorlopen. Maar veertig procent van de Brusselse bevolking leeft onder de armoederisicogrens." De huidige procedures zijn sociaal onrechtvaardig.
Een tweede obstakel in een aanvraag bij het VAPH is taal. Je moet bijvoorbeeld kunnen bewijzen dat je een handicap hebt. Veel diagnostische testen voor verstandelijke beperkingen zijn in het Nederlands opgesteld. Maar vaak volgt het antwoord: "We kunnen niet oordelen dat het om een verstandelijke beperking gaat, want het zou ook een taalachterstand kunnen zijn."

Een groeiende groep mensen kan terugvallen op Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH), een laag budget waarmee acute korte interventies kunnen gebeuren, beperkt qua tijd. Maar ook daar ontstaan er wachtlijsten en de vraag of het de node dekt.

In het Bestuursakkoord (2019-'24) "Brussel is wat we delen", lezen we het volgende: "De afgelopen legislatuur zette de Vlaamse Gemeenschap belangrijke stappen in de richting van een vermaatschappelijking van de zorg. Het duidelijkst zien we die beweging bij de zorg voor personen met een handicap. De nieuwe Vlaamse decreten hebben ook een grote impact op het Brusselse zorglandschap."

Ik vraag me oprecht af wat die impact dan juist is? En of u in dit college bent gestapt wetende dat die impact blijkbaar een chronisch tekort aan aanbod blijft onderhouden?

Mijn vragen zijn de volgende

- Wat is de langetermijnvisie van de VGC op deze problematiek?
- Heeft u een zicht op het totaal aantal mensen met een handicap en wat de verdeling is over de verschillende prioriteitengroepen?
- Bestaat er een inventaris van het totaal aantal mensen met een handicap in Brussel? Als dat niet het geval is, bent u bereid om zo'n inventaris te maken?
- Wat is de kost ongeveer om de huidige wachtlijst toegang te geven tot een persoonsvolgend budget?
- Hoeveel mensen krijgen RTH?
- Wat bedraagt het RTH en welke oplossing biedt dat voor de mensen?
- Is de Brusselnorm wat betreft zorg voor mensen met een handicap gehaald?
- Hebt u al aangeklopt bij Wouter Beke, minister van Welzijn, (Volks)gezondheid, Gezin, Sociale Aangelegenheden en Armoedebestrijding?

Met dank voor uw antwoorden,

Jan Busselen

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid
Onderwerp : Suïcidepreventiebeleid

Mevrouw het Collegelid,

Elk jaar wordt op 10 september wereldwijd aandacht gevraagd voor de preventie van zelfdoding. Ook dit jaar hebben de organisaties achter Zelfmoord1813 enkele acties gevoerd om de preventie van zelfdoding onder de aandacht te brengen.

Volgens de krant La Dernière Heure is het aantal zelfdodingen in Brussel het voorbije jaar is met iets meer dan tien procent gestegen. Het is de eerste keer in twintig jaar dat het Centrum ter Preventie van Zelfdoding opnieuw een stijging vaststelt. Ook het aantal zelfmoordpogingen nam opnieuw toe. Zo opende het parket vorig jaar 106 dossiers voor zelfmoord. Daarnaast kwamen er nog eens 363 meldingen binnen van mensen die geprobeerd zouden hebben zichzelf van het leven te beroven.

Jongeren die een zelfmoordpoging doen praten daar vaak niet over met mensen die hen zouden kunnen helpen. Als we de cijfers zien van studies waarbij aan jongeren gevraagd wordt of ze ooit een zelfmoordpoging hebben gedaan, dan is het echt schrikken. Tussen de 7 en 10% van de jongeren beantwoorden die vraag positief. Als je navraagt in ziekenhuizen en bij begeleidingscentra, dan blijkt dat die grote groep jongeren daar niet bekend is. 1 op de 3 jongere zegt overigens dat niemand op de hoogte was van de zelfmoordpoging.

Over dit onderwerp heb ik volgende vragen voor u:

1. Eén van de meest effectieve suïcidepreventiestrategieën is vorming in het herkennen van en gepast reageren op signalen van suïcidaliteit. Hoe ondersteunt LOGO Brussel onze Nederlandstalige secundaire scholen in het uitwerken van een gepast suïcidepreventiebeleid? Worden er binnen onze secundaire scholen referentiepersonen opgeleid om jongeren te begeleiden die kampen met suïcidale gedachten?

2. De Suïcidepreventiewerking van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG-SP) ontwikkelde infofiches die jeugdwerkers ondersteunen bij het omgaan met zelfmoordgedachen, een zelfmoordpoging of een overlijden door zelfmoord in hun organisatie. Hoe wordt de kennis van deze preventiewerking verspreid binnen onze scholen, maar ook jeugdorganisaties?

3. Onze jongeren spenderen ook ontelbare uren op social media. Welke online sensibiliseringscampagnes worden gevoerd om jongeren aan te moedigen hulp te zoeken bij suïcidale gedachten? Is hierin ook een rol weggelegd voor LOGO Brussel?

Alvast dank voor uw antwoorden.

Khadija Zamouri

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid
Onderwerp : Initiatieven inzake het terugdringen van intrafamiliaal/huiselijk geweld
Geachte collegevoorzitter,

Zoals u weet is tijdens de coronacrisis het aantal meldingen van huiselijk geweld sterk gestegen, maar een groot aantal gevallen blijft nog onder de radar. In Vlaanderen worden heel wat maatregelen genomen om aan deze problematiek te verhelpen.

In Brussel werd er, onder impuls van staatssecretaris Ben Hamou, in samenwerking met het Waals Gewest, de Federatie Wallonië-Brussel en de Cocof een *Taskforce "Huiselijk geweld en geweld binnen de familie"* opgericht. Deze Franstalige taskforce wordt aangestuurd door het kabinet van de staatssecretaris en heeft de ambitie om zowel het institutionele niveau als de eerstelijnsactoren en de mensen op het terrein samen te brengen. Er zou ook een intra-Brusselse taskforce zijn opgericht waar de VGC zou aan deelnemen.

Wat de concrete maatregelen betreft, zou in navolging van de in het parlement gestemde resolutie de masker-19-procedure geïmplementeerd worden waardoor een slachtoffer van intrafamiliaal of huiselijk geweld bij de apotheker om hulp kan vragen. De apotheker schakelt vervolgens de politie in. Het agentschap Brussel Preventie en Veiligheid (BPV) zou een campagne "Praat erover met uw apotheker" op gewestelijke schaal coördineren.

***

Ik had hieromtrent graag de volgende vragen gesteld.

1. Bent u betrokken in de uitrol van de masker-19-procedure? Wat is de stand van zaken van de masker-19-procedure? Hoe staat het met de bekendmakingscampagne "*Praat erover met uw apotheker*" die door Brussel Preventie en Veiligheid zou gecoördineerd worden? Ik heb hierover nog niet veel gehoord;
2. Bestaan er nu werkelijk 2 taskforces *"Huiselijk geweld en geweld binnen de familie"*, een intra-Brusselse en een Franstalige? Hoe verhouden die taskforces zich tegenover elkaar? Wat is het verschil en hoe werkt dit in de praktijk? Hoe vaak zijn deze intussen al samengekomen? Wat is de betrokkenheid van de VGC en van Brusselse Vlaamse actoren? Welke beslissingen of acties worden ondernomen door deze taskforce(s)?;
3. Welke initiatieven heeft u omtrent deze problematiek genomen? Wat onderneemt de VGC?;
4. Is de VGC betrokken bij het Brusselse Plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen van staatssecretaris Ben Hamou? Zo ja, hoe en voor welke acties?

Alvast bedankt voor uw antwoorden.

***

Datum van indiening : 14 september 2020
Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid
Onderwerp : De ondersteuning van thuiswonende senioren

We kennen allemaal in grote lijnen de verhalen van de woonzorgcentra tijdens de hoogdagen van de coronacrisis. Naast het medische aspect schokt voornamelijk het probleem van isolatie en eenzaamheid dat vele senioren hebben gekend en kennen. Hoewel er nu toch een verbetering van de situatie is opgetreden en er een menselijker klimaat heerst. We weten echter niet wat de nabije toekomst brengt.
Hierdoor zien we dat door deze situatie mensen langer thuis willen blijven wonen omdat ze dan zelfstandiger kunnen zijn en meer beslissingsrecht hebben over hun situatie.
Indien meer mensen langer thuis blijven wonen zijn daarvoor ook oplossingen nodig die deze mensen in hun keuze ondersteunen en blijvend comfort en welzijn garanderen.
Het is de taak van de VGC te werken aan een kwaliteitsvol informatie- en dienstverleningsaanbod voor ouderen in Brussel.
Grosso modo heeft de VGC daarvoor twee assen waarop ze werkt. Enerzijds zijn er de erkende diensten voor gezinszorg waarop ze beroep doet. Anderzijds wordt gewerkt via het kanaal van de lokale dienstencentra waar de VGC naar eigen zeggen een kwaliteitsvol en laagdrempelig aanbod heeft voor alle mogelijke gebruikers uit de buurt.
Ook hier heeft de coronacrisis een en ander overhoop gegooid. Na een periode van crisismanagement heeft de sector zich opnieuw kunnen richten op de mensen die zich de hulp zo zeer nodig hebben. En zoals het naar uit ziet zal deze hulp en ondersteuning in de toekomst meer worden gevraagd.
Het is dus belangrijk dat we een zicht krijgen op eventuele evoluties in dit domein en daar voldoende snel en adequaat op kunnen inspelen.
Mijn vragen aan het collegelid zijn de volgende:

- Kan u kort de situatie schetsen hoe deze sector zich door de ergste tijd van de crisis heeft geworsteld?
- Wat is de huidige stand van zaken? Kan aan alle vraag voldoende en kwalitatief worden voldaan?
- Welke besluiten trekt mevrouw de collegevoorzitter uit de afgelopen periode.
- Is de sector voorbereid op een eventuele moeilijke herfst- winterperiode?
- Gezien de evoluties, wat zal worden ondernomen om de nodige aanpassingen op langere termijn in het beleid door te voeren?

Datum van indiening : 15 september 2020

Vraag om uitleg van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp : Voedselarmoede in Brussel

In Brussel stijgt de vraag naar voedselhulp sterk. De cijfers zijn dramatisch. Vandaag is er nog steeds een stijging van 25% behoeftigen bij de voedselbank Brussel-Brabant berichtte BRUZZ. Sint-Joost noteerde in juli 5 keer meer vragen. In de eerste maanden van de Coronacrisis werd 55 procent meer voedsel verdeeld dan in dezelfde periode vorig jaar. De Belgische Federatie van Voedselbanken noteert tot 20% meer vraag. De grote schuldige is uiteraard de Coronacrisis. Toch mogen we niet uit het oog verliezen dat het probleem ook structureel is. Al jaren stijgt de vraag blijkt uit de cijfers van de Belgische Federatie van Voedselbanken (voor België steeg het aantal hulpbehoevenden van 92.000 in 2000, 115.000 in 2010 tot 195.000 vandaag)
In Brussel zijn meer dan 80 organisaties actief die voedselhulp aanbieden. De solidariteit is groot. Tijdens de lockdown werden lokale koeriers ingezet, veel vrijwilligers zetten zelf acties op poten om mensen in nood te helpen aan voldoende en gezond eten voor hun gezin. Verschillende overheden in Brussel organiseren en/of ondersteunen de voedselbedeling. Ook de VGC helpt mee, met name door steun aan het werkveld actief op het terrein. Denk bijvoorbeeld aan het initiatief waarbij Culthureghem en Samenlevingsopbouw samen voedselpakketten bezorgen aan families in nood. In een vorige Commissie ging u al uitgebreid in op de grote inspanningen die het VGC-netwerk levert.
De verhalen achter de hulpvragen zijn vaak schrijnend. Er is veel schaamte. Vaak gaat het om alleenstaande ouders die hun kinderen gewoon al voldoende eten willen kunnen geven. Ook ouderen met een te laag pensioen staan in de rij. We weten dat veel mensen die met moeite de eindjes aan elkaar konden knopen, nu echt in de problemen komen.
Een rijke stad als Brussel kan dergelijke voedselarmoede niet tolereren. Niemand in Brussel mag honger lijden.
De voedselbedeling is een laatste stap, als het echt niet anders kan. De nefaste gevolgen van te weinig of te ongezond eten zijn dan al langer aan de gang. We moeten dus ook vroeger proberen ingrijpen. De Brusselse Nederlandstalige scholen bereiken veel kinderen die thuis lijden onder voedselarmoede. Toegang tot betaalbare en gezonde voeding op school kan voor veel gezinnen al een groot verschil maken. De VGC en het scholennetwerk voeren hierrond al een actief beleid. Zo zijn er de subsidies voor gezondheidsinitiatieven van scholen. Sommige scholen bieden gratis ontbijt aan, anderen voorzien fruit.
Vandaar mijn vragen:

- Er werd aan het begin van de Coronacrisis een werkgroep opgericht met daarin onder andere de verschillende kabinetten en administraties, de OCMW's, het Overleg over Voedselhulp en ook de VGC. Is deze werkgroep nu nog actief en wat zijn de laatste acties?
- Volstaat vanuit de ervaring van de VGC het huidige aanbod aan voedselhulp? Wat zijn de signalen van het VGC-werkveld, kunnen zij de stijgende vraag aan?
- Kan u toelichting geven bij de inspanningen van de Brusselse Nederlandstalige scholen om via de scholen voedselarmoede aan te pakken? Hoeveel scholen bieden gratis of zeer goedkope maaltijden aan voor bepaalde doelgroepen? Is er ook hier een stijgende vraag merkbaar?
- Hoe kan de VGC haar steentje bijdragen om de bredere problematiek van voedselarmoede in Brussel aan te pakken?

Els Rochette,
14 september 2020